

DP Projektbüro OÜ
Reg.kood 11217547
EEP000710 (26.04.2006)

Tellija: Salme Vallavalitsus
Salme alevik, Salme vald, 93201 Saare maakond

Finantseerija: AS Eesti Elekter, reg kood 10951819
Suur-Karja 23, Tallinn 10148

Koostaja: DP Projektbüro OÜ
Rohu 5, Kuressaare linn, Saare maakond 93819

SAARE MAAKOND, SALME VALD, LASSI KÜLA
ELEONI KINNISTU DETAILPLANEERING
(72101:001:1165)
TÖÖ NR. 06-12-DP

Projekteerija:
Esitatud:

Alar Oll
september 2012

KURESSAARE 2012

SISUKORD

A. SELETUSKIRI

1. LÄHTEMATERJALID JA ÜLDEESMÄRGID
 - 1.1. Detailplaneeringu koostamise lähtematerjalid
 - 1.2. Detailplaneeringu üldesmärgid
2. ASEND JA OLEMASOLEVA OLUKORRA ISELOOMUSTUS
 - 2.1. Planeeringuala üldiseloostus
 - 2.2. Looduslikud tingimused
 - 2.3. Keskkonnakaitse ja muinsuskaitse
 - 2.4. Olemasolev insenervarustus
3. PLANEERIMISLAHENDUS
 - 3.1. Üldlahendus
 - 3.2. Krundi ehitusõigus
 - 3.3. Teedevõrk ja liikluskorraldus
 - 3.4. Tehnovõrgud ja -rajatised
 - 3.5. Haljastuse ja heakorra põhimõtted
 - 3.6. Jäätmekäitlus
 - 3.7. Tuleohutusnõuded
 - 3.8. Keskkonnatingimused planeeringuga kavandatava elluviimiseks
 - 3.9. Tehnilised näitajad
4. KURITEGEVUSE RISKIDE ENNETAMINE
5. KOMPENSATSIOONIMEHHAANISMID KOHALIKU KOGUKONNA HÜVANGUKS
6. PLANEERIMISLAHENDUSE ELLUVIIMISE RAKENDUSKAVA
7. KEHTIVAD PIIRANGUD

B. GRAAFILINE OSA

1. ASUKOHAPLAAN	1:5000
2. TUGIPLAAN	1:1000
3. PÕHIJONIS	1:1000

C. LISAD

A. SELETUSKIRI

1. LÄHTEMATERJALID JA ÜLDEESMÄRGID

1.1. Detailplaneeringu koostamise lähtematerjalid

Detailplaneeringu koostamise lähtematerjalid on:

- Salme Vallavalitsuse korraldus nr 148, 10.september 2012 *Eleoni kinnistu detailplaneeringu algatamine*;
- OÜ DP Projektbüro poolt koostatud Lassi küla Kuldi kinnistu detailplaneering, töö nr 05-09-DP;
- Saare maakonna üldplaneering;
- Salme valla rannaalade osaüldplaneering
- Tuuleenergeetika teemaplaneeringu Saare, Hiiu, Lääne ja Pärnu maakonnas;
- Salme valla planeerimis- ja ehitusmäärus;
- OÜ Saare Geoprojekt poolt teostatud digitaalne geodeetiline alusplaan, töö nr. G-806;
- Planeerimisseadus;
- Ehitusseadus;
- Asjaõigusseadus;
- Maakatastriseadus;
- Välisõhu kaitse seadus
- Teeseadus;
- Veeseadus;
- Looduskaitse seadus;
- Lennundusseadus

1.2. Detailplaneeringu üldesmärgid

Detailplaneeringu üldesmärgid on:

- ühe uue põlvkonna 3,0 MW võimsusega elektrituuliku ELEON 3M116 rajamine Eleoni kinnistule;
- kinnistule ehitusõiguse määramine;
- liikluskorralduse ja juurdepääsutee määramine;
- tehnovõrkude, trasside ja tehnorajatiste asukoha määramine ning sidumine olemasolevatega;
- haljastuse põhimõtete ja ulatuse määramine;
- keskkonnatingimuste seadmine planeeringuga kavandatu elluviimiseks;
- seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevate kitsenduste ulatuse määramine.

2. ASEND JA OLEMASOLEVA OLUKORRA ISELOOMUSTUS

2.1. Planeeringuala üldiseloomustus

Planeeringuala suurusega 1,02 ha asub Saare maakonna Salme valla Lassi külas, Salme alevikust loodes a` 2 km. Eleoni katastriüksus on pindalaga 4988 m², katastritunnusega 72101:001:1165. Olemasolev katastriüksuse sihtotstarve on tootmismaa 100 %. Kõlvikuline koosseis: haritav maa 4163 m², looduslik rohumaa 142 m², muu maa 683 m², s.h. vee all 652 m². Kinnistule pääseb Salme alevikust Kuressaare-Sääre maanteelt mööda Kastani tänavat ja Üüdibe raudteetammi. Eleoni maaüksus piirneb põhjast Liisu (72101:001:1099), idast ja Lõunast Kuldi (72101:001:1164) maaüksusega ja läänest Üüdibe raudteetammi munitsipaalteega.

Planeeringualale on koostatud eelnevalt detailplaneering 2,3 MW võimsusega elektrituuliku Siemens SWT-82-2.3 püstitamiseks, mille kehtestas Salme Vallavolikogu 17. augusti 2009. a. otsusega nr 25.

2.2. Looduslikud tingimused

Reljeef ja maastik

Maapind on valdavalt tasane ja reljeefi suuri kõikumisi ei esine. Absoluutkõrgused planeeritava tuulegeneraatori asukohas ja selle lähiümbruses jäävad vahemikku 1,5-2,0 m. Kõrgused planeeringualas oleval Üüdibe raudteetammil on 3,0-3,3 m.

Haljastus

Eleoni maaüksusel on valdavalt kasutuses olev põllumaa a`80%.

2.3. Keskkonnakaitse ja muinsuskaitse

Planeeringualal ei ole kaitse- ega hoiualasid. Eleoni maaüksusel puuduvad looduskaitsealused üksikobjektid ja muinsuskaitse all olevad objektid. Planeeringuala asub osaliselt Tiirimetsa I-I ja Tiirimetsa I-II maaparandussüsteemi reguleerivas võrgustikus.

2.4. Olemasolev insenervarustus

Planeeringuala läbib OÜ Jaotusvõrgule kuuluv 10 kV õhuliin Käesla:LTS, mis on ühendatud Läätsa alajaamaga. Muid tehnovõrke ja kommunikatsioone planeeringuala ei sisalda.

3. PLANEERIMISLAHENDUS

3.1. Üldlahendus

Planeerimislahenduse koostamisel on arvestatud järgmiste tingimustega:

- Salme Vallavolikogu on kehtestanud 17. augusti 2009. a. otsusega nr 25 Salme valla Lassi küla Kuldi kinnistu detailplaneeringu (töö nr.05-09-DP), mille tulemusena moodustati Eleoni katastriüksus ja väljastati ehitusluba ühe Siemens SWT-2,3-82 elektrituuliku püstitamiseks;
- juurdepääs elektrituulikule planeeritakse Üüdibe raudteetammi munitsipaalteelt läbi Kuldi kinnistu;
- planeeringuala sisese teekatte laius on 6,0 m, teenindusplatsi laius 16,0 m;
- kõrgepinge õhuliinidele on seatud kaitsetsoonid: kuni 20 kV 10 m liini teljest;
- planeeringualal säilitatakse elektrituuliku planeerimisel maksimaalselt olemasolevat haritavat maad;
- dünaamiliste looduslike protsesside ja piirkonna majandusliku arendamistegevuse vaheline tasakaal säilitatakse;
- Eleoni kinnistule on lubatud püstitada 1 elektrituulik.

3.2. Kruntide ehitusõigus

Kinnistule on planeeritud üks 3 MW võimsusega innovaatilise lahendusega uusima põlvkonna elektrituulik ELEON 3M116. Kuni 120 m torni kõrgusega ja rootori diameetriga 116 m elektrituuliku paigaldamiseks ehitatakse monoliitset raudbetoonist plaatalus läbimõõduga 20 m. Torni alumine osa on 40 m ulatuses raudbetoonist ümara koonus kujuline, alumise diameetriga 7,6 m ja ülemise diameetriga 4,8 m. Torni ülemine osa on metallist silindrilise kujuga 4,2 m diameetriga. Ehitisealune pind on 331 m². Müratase: 45 dBA maks 230 m raadiuses; 40 dBA maks 370 m raadiuses. Elektrituuliku teenindamiseks rajatakse juurdepääsutee, teenindusplats 16x130 m ja 10 kV keskpingetrass. Teenindusplatsi ja tuulikut piiretega või muul viisil ei eraldata.

3.4. Teedevõrk ja liikluskorraldus

Planeeringualale toimub juurdepääs munitsipaalomandis oleva Üüdibe raudteetammi teelt. Juurdepääsutee elektrituulikuni peab olema vähemalt 6,0 m laiune, võimaldades korraldada tuuliku detailide kohalevedu ning hooldus-, avarii- ja päästetegevust. Kuna planeeringualal puudub suur liikluskorrumus, siis hooldus-, avarii- ja päästemasinate ümberpööramine teostatakse elektrituulikut teenindaval platsil. Juurdepääsutee rajamine Kuldi kinnistule on maaomanikuga kooskõlastatud.

Teede ehitustöödega alustatakse peale ehitusloa saamist kohaliku omavalitsuse haldusterritooriumil kehtestatud alustel ja korras. Teelõigu aluskiht kaetakse keskmiselt 30 cm paksuse paekivikillustiku (fraktsiooniga 32-64 mm) kihiga. Teekatte pealiskiit kaetakse keskmiselt 10 cm paksuselt purustatud kruusa, killustiku (fraktsiooniga 0-32 mm) või peeneteralise loodusliku kruusaga. Peale teede ehitustööde lõppemist tööpiirkond puhastatakse.

3.5. Tehnovõrgud ja -rajatised

Planeeritav elektrituulik ühendatakse Tiiviku kinnistu (72101:002:0545) tsentris paikneva jaotuspostiga, kus paikneb ka liitumispunkt. Tiiviku kinnistu omanik on Eesti Elekter AS.

Elektrituulik ühendatakse liitumispunktiga 10 kV keskpinge õhuliiniga, mis läbib Farmi kinnistut, kat.tunnus 72101:002:0616 (omanik Salme POÜ), Pilliroo kinnistut, kat.tunnus 72101:002:0591 (omanik Salme POÜ), Raudtee kinnistut kat.tunnus 72101:001:1100 (kasutusvaldaja Salme POÜ). Planeeritud elektritrass kooskõlastatakse maaomanikega ja valdajatega, eelkõikulepped arendaja poolt on sõlmitud.

Planeeritaval maa-alal ei ole vajadust veevarustuse, kanalisatsiooni ega sideühenduse järele. Maa-alale planeeritud 10 kV keskpinge õhuliinile kehtestatakse trassi kaitsevöönd 10 m ulatuses mõlemale poole trassi telge (Eesti Vabariigi Valitsuse määrus nr.211, 2.juuli 2002.a. Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus).

3.6. Haljastuse ja heakorra põhimõtted

Planeeringualal säilitatakse maksimaalselt olemasolevat looduslikku keskkonda. Planeeritava elektrituuliku lähiehitist ei ole vaja piirata piirdega, vaid jäetakse maksimaalses võimalikus mahus põllumajanduslikuks otstarbeks ning kariloomade karjatamiseks.

Heakorrastamine on ette nähtud vastavalt 19.05.2008 määrusega nr.14 kehtestatud ja 01.02.2010 määrusega nr.2 muudetud Salme valla heakorra ja avaliku korra eeskirja nõuetele.

3.7. Jäätmeäritlus

Planeeritava elektrituuliku püstitamisel ja seda teenindava taristu rajamisel tekkivad ehitusjäätmed käidelda sorteeritult vastavalt jäätmehoolduseeskirjale. Demonteerimisel peab koostama nõuetele vastava ja kooskõlastatud lammutusprojekti, mille alusel väljastatakse ehitusluba rajatise lammutamiseks.

Jäätmevedu korraldatakse vastavalt Salme Vallavolikogu 17.detsember 2007 määrusele nr.38 *Salme valla jäätmehoolduseeskiri*, mida on muudetud 22.novembril 2010 määrusega nr 20.

Jäätmeäritlust eksploatatsiooni ajal on kirjeldatud p.5 Keskkonnatingimuste seadmine planeeringuga kavandatu elluviimiseks.

3.8. Tuleohutusnõuded

Tuulegeneraatorite projekteerimisel ja püstitamisel tuleb lähtuda Eesti projekteerimisnormidest EPN 10.14 Piksekaitse nõuded.

3.9. Keskkonnatingimused planeeringuga kavandatava elluviimiseks

Salme Vallavalitsuse poolt väljastatud korralduses nr.148, 10.september 2012 *Eleoni kinnistu detailplaneeringu* algatamine ei peetud antud detailplaneeringule strateegilise keskkonnamõju hindamist vajalikuks, millest tulenevalt on järgnevalt analüüsitud keskkonnatingimusi planeeringuga kavandatava elluviimiseks.

Planeeritavast kinnistust a` 500 m lõuna poole Niidi maaüksusele on koostatud tuuleturbiinide paigaldamise keskkonnamõju hindamise aruanne (Hendrikson ja Ko, Tartu, Õpetaja 9, töö nr.209/01). Sama töö sisu võib kanda Eleoni maaüksusele, kuna keskkonnad ei erine teineteisest oluliselt.

OÜ Hendrikson&Ko poolt koostatud *Tuuleenergeetika teemaplaneeringus Saare, Hiiu, Lääne ja Pärnu maakonnas* selgub, et üksikute tuulikute rajamine toimub kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud detailplaneeringu alusel.

Saare maakonnas on perspektiivsete tuuleturbiinide ja -parkide asukohtade väljaselgitamiseks tehtud uuring *Salme, Kärla, Mustjala, Pihla ja Valjala valla ning Roomassaare ala tsoneering*

tuuleenergia kasutamiseks keskkonna- ja sotsiaal-majanduslike tegurite alusel, 2000.a. Uuringu eesmärk on lihtsustada tuuleturbiinide ja –parkide asukohavalikut, mis nende arendamisel on määrava tähtsusega. Tsoneeringu järgi paikneb planeeritav Kuldi Kinnistu alal, kus piiranguid tuuleenergia kasutamiseks ei ole.

Saare Maavalitsuse tellimusel valmis 08.01.2001.a. Lääne-Eesti Saarestiku Biosfääri Kaitseala Saaremaa Keskuse ja A. Kull'i TÜ GI poolt koostatud *Laimjala, Leisi, Muhu, Ruhnu ja Salme valla tsoneering tuuleenergia kasutamiseks keskkonna- ja sotsiaal-majanduslike tegurite alusel.* Vastavalt sellele tööle on koostatud energiatiheduse kaart, mille järgi piiritletakse alad, kus tuuleenergia kasutamist takistavad erinevad keskkonna- või sotsiaal-majanduslikud tegurid. Planeeritav maa-ala jääb piiranguteta alale, mille puhul olulisi tuuleenergeetika arendamist takistavaid tegureid ei esine. Vastupidi on planeeringu ala naabruses Salme Tuulepark alates aastast 2003, seega on planeeringu ala puhul tegemist tuuleenergeetika arengu piirkonnaga.

Elektrituuliku rajamisest tingitud otsene mõju olemasolevale keskkonnale jääb Eleoni kinnistu piiridesse. Kavandatav maakasutus ja projekti tehniline lahendus sulanduvad ümbritsevaga, kuna tegemist on maaparanduse tulemusena tekkinud põllumassiiviga ja eelnevalt tehnovõrkudega (keskpinge õhuliin) koormatud maa-alaga.

Elektrituuliku rajamisest ja töös hoidmisest tekkiv võimalik negatiivne mõju looduskeskkonnale on lokaalne. Töötava elektrituuliku mõju linnustikule reguleeritakse AS Telewind ja MTÜ Saaremaa Linnuklubi vahelise koostööleppena. Antud koostöölepe sõlmiti linnustike seire läbiviimiseks naabruses paikneva Salme tuulepargis ajavahemikul juuni 2005 kuni juuni 2006, mille eesmärgiks on oluliste negatiivsete mõjude ilmnemisel linnustikule leevendavate võimaluste otsimine ja rakendamine.

Võimalike inimeste elukeskkonda häirivate faktorite mõju on minimaalne, kuna tuuleturbiinist mõjutatava ala piiresse ei jää ühtegi elamut.

Müra

Müra normtasemed elu- ja puhkealal elamute ning ühiskasutusega hoonete sees ja nende hoonete välisterritooriumil on kehtestatud Sotsiaalministri 4.märtsi 2002. a määrusega nr 42 "Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid".

Keskkonnaeksperti Heiki Nurmsalu poolt on koostatud *Salme tuulepargis tuulegeneraatori Siemens SWT-2,3-82 asendamine ELEON 3M116-ga eksperthinnang.* Nimetatud aruandest järeldub, et varem planeeritud tuulegeneraatorit asendava 116 m torniga ELEON 3M116 müra normtase 40 dB piir nihkub küll 50-100 m võrra elamutele lähemale, kuid jääb ikka elamutest sellisele kaugusele, et olulist mõju ei oma.

Varjutamine.

Üks elektrituulikuga kaasneda võiv mõnevõrra segav-häiriv kaasnähtus on varjutus. Planeeritav elektrituulik varjutusega kaasnevaid kaasnähtusi ei tekita, kuna lähimad elamud jäävad elektrituulikust a`570 m kaugusele põhja poole- Suurna küla Suurna kinnistu (kat.tunnus72101:001:0147), a`650 m kirde poole- Suurna küla Kuudi kinnistu (kat.tunnus72101:001:0318) ja a`730 m ida poole Suurna küla Raka kinnistu (kat.tunnus72101:001:0317).

Vibratsioon.

Tuuleturbiinide töötamisega kaasneb teatud määral vibratsiooni teke labades, rootoris ja sealt edasi kandudes tuuliku tornis. Oluliseks osaks vibratsiooni vältimiseks on tuuliku vundament, mis peab olema konkreetse tuuliku ja asukoha ehitusgeoloogilisi tingimusi arvestades projekteeritud piisavalt tugev. Konkreetne vundamendi lahendus töötatakse välja projekteerimise etapil, mis peab olema piisavalt massiivne ja sobiva konstruktsiooniga, vältides vibratsiooni kandumist pinnasesse ja teekattesse.

Visuaalne mõju.

Elektrituuliku visuaalset mõju ehk nn. visuaalset reostust käsitlevad inimesed erinevalt. Antud planeerimislahendus võib häirivat visuaalset mõju avaldada Salme aleviku poolt a`1,5 km kauguselt ja Lassi küla asustusest a`1,2 km kauguselt.

Tuulest elektrienergia tootmisel ei kasutata eksploatatsiooni perioodil taastumatuid loodusressursse ega saastata õhku. Materjali ja energiakasutus toimub peamiselt turbiinide tootmisel ning paigaldamisel. Jäätmeid betoonvundamendi, metalli ja platsi näol tekib eeskätt tuuleturbiinide demonteerimisel nende eluea lõppemisel. Tuule abil 1000 kW elektrienergia tootmisega hoitakse kokku teisi energiaallikaid (Eestis peamiselt põlevkivi) ning seeläbi jääks atmosfääri paiskamata 1350 kg CO₂ ja 10-18 kg SO₂.

Elektrituuliku eksploatatsioon sisaldab agregaatide õlivahetust, rootori labade puhastust ja muid pisemaid hooldustöid. Õlivaetus toimub 1 kord kolme aasta jooksul. Kinnine mahuti viiakse torni ja transporditakse liftiga hooldust vajavate seadmete juurde. Labade puhastamine teostatakse korvõstukilt ja selleks kasutatakse auru ja surve koosmõjul kemikaalivaba aurupesu. Eesti keskkonnastrateegia seab eesmärgiks toota elektrit mahus, mis rahuldab Eesti tarbimisvajadust, ning arendada mitmekesiseid, erinevatel energiaallikatel põhinevaid väikese keskkonnakoormusega jätkusuutlikke tootmistehnoloogiaid, mis võimaldavad toota elektrit ka ekspordiks.

3.10. Tehnilised näitajad

Planeeringuala pindala	0,74 ha
Planeeritud elektrituulikute arv	1 tk
Rajatava keskpinge õhuliini trassi kogupikkus	510 m
Rajatavate teede kogupikkus	70 m
Rajatava teenindusplatsi pindala	2080 m ²

4. KURITEGEVUSE RISKIDE ENNETAMINE

Planeeringuala puhul on tegemist rajatava keskkonnaga (tööstuspiirkond). Vastavalt Eesti Standarditele (EVS 809-1:2002 *Kuritegevuse ennetamine. Linnaplaneerimine ja arhitektuur. Osa 1: Linnaplaneerimine*) tuleks olemasoleva ala kuritegevuse riskide ennetamiseks tähelepanu pöörata järgnevatele meetmetele.

Hea nähtavus ja valgustus vähendavad kuriteohirmu- varguste, vandalismi, graffiti, vägivalda, autodega seonduva kuritegevuse ja süütamise riske.

Nähtamatud sihtmärkide tugevdamise meetodid vähendavad kuriteohirmu (pole vaja agressiivsetena väljanägevaid piirdeid).

Korrashoid vähendab kuriteohirmu.

Jälgitavus vähendab kuriteohirmu.

Ohustatud sissepääsude jälgimine, milles kasutatakse soovitatavalt ka videoalvet, vähendab sissepääsmise riski.

Vandalismiaktide võimalike sihtmärkide jälgimine vähendab vandalismi riski.

Piirkonna korrashoid suurendab omanikutunnet ning vähendab kuriteohirmu. Kiired parandustööd vähendavad edasisi kahjusid ennetades uusi vandalismiakte, graffitirünnakuid või süütamisi. Kaasa aitavad kutseliste hooldus- ja koristusorganisatsioonide kaasamine piirkonna korrashoiul. Kiirele korrastamisele aitab kaasa regulaarne järelevalve.

Kuritegevuse piiramisele aitab kaasa politsei või turvateenuste poolt osutatav jälgimisteenus või videovalve.

5. KOMPENSATSIOONIMEHCHANISMID KOHALIKU KOGUKONNA HÜVANGUKS

Elektrituulikute detailplaneeringute koostamisel on kujunemas seisukoht, et elektrituulikud peaksid andma mingil viisil reaalset ja otsest kasu kohalikule piirkonnale/kogukonnale. Vastav põhimõte sisaldub ka maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringus.

Planeeritava elektrituuliku arendamine toimub koostöös AS Eesti Elekter, kohaliku kogukonna ja Salme Vallavalitsusega.

6. PLANEERIMISLAHENDUSE ELLUVIIMISE RAKENDUSKAVA

Peale käesoleva planeeringu kehtestamist teostatakse planeering vastavalt järgmisele kavale:

- 1) tee projekteerimine ja ehitamine vastavalt detailplaneeringule;
- 2) elektrivõrkude projekteerimine ja ehitamine vastavalt detailplaneeringule;
- 3) projekteerimine ja ehituslubade taotlemine vastavalt detailplaneeringule;
- 4) elektrituuliku püstitamine vastavalt detailplaneeringule.

7. KEHTIVAD PIIRANGUD

Teekaitsevöönd

Alus: Teeseadus (RT I 1999, 26, 377);

Teede- ja siseministri 28. septembri 1999. a. määrus nr. 59 *Tee ja tee kaitsevööndi kasutamise ja kaitsmise nõuded* (RTL 1999, 155, 2173).

Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks rajatakse tee äärde kaitsevöönd. Riigimaantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 50 meetrit. Kohaliku maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 20 kuni 50 meetrit.

Teel ja tee kaitsevööndis on tee omaniku nõusolekuta keelatud:

- ehitada hooneid või rajatisi ning rajada istandikke. Detailplaneeringu koostamise kohustusega aladel võib hooneid ehitada teekaitsevööndisse juhul, kui see on lubatud kohaliku omavalitsuse kehtestatud detailplaneeringus;
- ehitada kiirendus- või aeglustusrada, peale- või mahaõiduteed, alalist või ajutist müügipunkti või muud teeninduskohta;
- takistada jalakäijate liiklemist neid häiriva tegevusega;
- paigaldada valgustusseadet või teabe- ja reklaamivahendit;
- korraldada spordivõistlust või muud rahvaüritust;
- kaevandada maavara ja maa-ainest;
- teha metsa uuendamiseks lageraiet;
- teha veerežiimi muutust põhjustavat maaparandus- või muud teehoiuvälisist tööd.

Tee kaitsevööndi maa omanik on kohustatud kaitsevööndis hoidma korras teemaaga külgneva kaitsevööndi maa-ala ja sellel paikneva rajatise ning kõrvaldama või lubama kõrvaldada nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise. Ta peab võimaldama paigaldada teega külgnevale kaitsevööndi kinnistule talihooldeks ajutisi lumetõkkeid, rajada lumevalle ja kraave tuisklume tõkestamiseks ning paisata lund väljapoole teemaad, kui nimetatud tegevus ei takista juurdepääsu tema elukohale ja varale. Mitmele omanikule kuuluvate teede ristumiskohal vastutab iga omanik ohutuks liiklemiseks vajaliku tee seisundi eest talle kuuluva kinnisasja ulatuses. Uue tee ristumiskoha ehitamise kulud kannab omanik, kes nõuab teede ühendamist. Teede omanike kokkuleppel võib kulud jaotada.

Elektripaigaldiste kaitsevöönd

Alus: Elektriohutuseseadus (RT I 2007, 22, 64);

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. märtsi 2007. a. määrus nr. 19 *Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord* (RTL 2007, 27, 482);

Elektripaigaldise kaitsevöönd on elektripaigaldist, kui see on iseseisev ehitus, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kehtivad kasutuspiirangud. Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning tekitada muul viisil olukorda, mis võib ohustada inimest, vara või keskkonda, samuti korraldada kõrgepingepaigaldise õhuliini kaitsevööndis massiüritusi.

Maakaabelliini maa-ala kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev ala, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest 1 meetri kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Elektripaigaldise omaniku loata on keelatud:

- elektripaigaldise kaitsevööndis ehitada, sealhulgas ehitada tanklat, ladustada jäätmeid, materjale ja aineid, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis- ja maaparandustöid, teha tuld, istutada ning langetada puid;
- maakaabelliinide kaitsevööndis töötada löökmehhanismidega, tasandada pinnast, teha mullatöid sügavamal kui 0,3 meetrit, küntaval maal sügavamal kui 0,45 meetrit ning ladustada ja teisaldada raskusi.

Tuleohutusnõuded

Alus: Siseministri 8. septembri 2000. a. määrus nr. 55 *Tuleohutuse üldnõuded* (RTL 2000, 99, 1559);

Keskkonnaministri 15. juuni 1998. a. määrus nr. 46 *Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamine* (RTL 1998, 216/217, 854).

Territooriumi sõidutee, juurdepääs ehitisele ja ladustatud materjalile ning tuletõrjeveevõtukohale hoitakse vaba ning aastaringselt kasutamiskõlblikus seisukorras. Tee või läbisõidukoha sulgemisel remondiks või muuks otstarbeks, kui see takistab päästetehnika läbisõitu, rajatakse viivitamatult muu läbipääs suletavasse lõiku või seatakse üles ümbersõiduvõimalust näitav viit.

Tuleohtlikul ajal on tuleohtlikul alal keelatud:

- suitsetamine, välja arvatud selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohas või mineraalse pinnasega kohas, kus puudub taimestik või selle jäänused;
- lõkke tegemine, välja arvatud selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohas;
- raiejäätmete põletamine;
- kulu põletamine;
- rohket suitsu tekitava risu, põhu jms põletamine;
- muu tegevus, mis võib põhjustada tulekahju.

Koostaja: Alar Oll 17.09.2012

